4524 - مۇسۇلمانلارنىڭ مەبۇدى (ئىبادەت قىلىنغۇچى) كىم

سوئال

مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .
ئى قىزچاق ، سوئالىڭىزغا جاۋاپ بىرىشتىن بۇرۇن ، بىز سىزنىڭ يېشىڭىزنىڭ كىچىك تۇرۇپ ئىسلام دىنىغا قىزىققانلىقىڭىزغا تەشەككۇر ئېيتىمىز .بۇ سوئال ئارقىلىق ، ئاللاھ سىزگە كاتتا بەخت تېپىشىڭىزغا ئىشىك ئاچسۇن . ھەمدە سىز ئۈيلىمىغان يەردىن سىزگە توغرا يولنى يازسۇن . ئاللاھ (مەنىسى: ھەقىقى ئىلاھ) قۇرئاندا(ئىسلام دىنىنىڭ ئىلاھى كىتابى) مۇنداق دىگەن : **« بۇ ئاللاھنىڭ توغرا يولى . ئۇنىڭ بىلەن بەندىلىرىدىن خالىغان كىشىنى توغرىغا يىتەكلەيدۇ .»** [ئەنئام(چاھارپايلار): 88]
«ئاللاھ كىمنى توغرىغا يىتەكلىمەكچى بولسا ، ئاللاھ ئۇنىڭ قەلبىنى ئىسلامغا ئېچىۋىتىدۇ .» [ئەنئام(چاھارپايلار): 125]
بۇ : مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟ دىگەن كاتتا سوئالغا كەلسەك ، ئۇنىڭ جاۋابى ئىسلام دىنىنىڭ كىتابى ئۇلۇغ قۇرئاندا ۋە پەرۋەردىگارىدىن ۋەھيي (ئىلھام) كىلىدىغان ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەدنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆزلىرىدە تېپىلىدۇ .
ئاللاھ مۇنداق دىگەن : **« ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن . مەدھىيە ۋە تەشەككۇرلەر دۇنيالار (ئاللاھتىن باشقا مەۋجۇداتلار) نىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھقا بولسۇن . ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان . قىيامەت كۈنىنىڭ خوجايىنى . ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم سورايمىز . »** [فاتىھە(باشلىنىش) : 1-5]
«ظع ظعنسانلار!تةقؤادارلاردعن بولذشذثلارظحسن،سعلةرنع ؤة سعلةردعن بذرذنقعلار(يةنع ظأتكةنكع ظمممةتلةر)نع ياراتقان صةرؤةردعضارعثلارغا ظعبادةت قعلعثلار .»
[بەقەرە(ئىنەك) : 21]
«ظةنة شذ اللّٰه سعلةرنعث صةرؤةردعضارعثلارردذر،اللّٰه دعن بألةك هئح مةبذد(بةرهةق)يوقتذر،ظذهةممة نةرسعنع ياراتقذحعدذر،ظذنعثغا ظعبادةت قعلعثلار ظذ هةر نةرسعضة هامعيدذر .» [ئەنئام(چاھارپايلار): 102]
«صةرؤةردعضارعث صةقةت ظذنعث ظأزعضعلا ظعبادةت قعلعشعثلارنع ؤة ظاتا - ظاناثلارغا ياخشعلعق قعلعشعثلارنع تةؤسعية قعلدع، ظذلارنعث بعرع، يا ظعككعلعسع سئنعث قول ظاستعثدا بولذص ياشعنعص

قالسا، ظذلارغا ظوهوي دئمعضعن يةنع مالالعقنع بعلدرعدعغان شذنحعلعك سأزنعمذ قعلمعغعن)، ظذلارنع دشكةلعمعضعن، ظذلارغا هرمةت بعلةن يذمشاق سأز قعلغعن .» [ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش): 23]

مۇسۇلمانلار بارلىق پەيغەمبەرلەر ئىبادەت قىلغان ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ : « يةظقذب جان ظوزىۋاتقان ۋاقتعدا سعلةر يئنعدا بارمعدعثلار؟شذ حاغدا يةظقذب ظوغذللعرعدعن:**«مةن ظألضةندعن كئيعن سعلةر كعمضة ظعبادةت قعلعسعلةر؟»**دةص سورعدع.ظذلار:**«سئنعث ظعلاهعث ۋة ظاتا-بوۋعلعرعث ظعبراهعم،ظعسماظعل،ظعسهاقلارنعث ظعلاهع بولغان بعر اللّٰه غا ظعبادةت قعلعمعز،بعز ظذنعثغا ظعتاظةت قعلغذحعمعز»**دئدع .».

[بەقەرە(ئىنەك) : 133]

مۇسۇلمانلار ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ ھەمدە باشقا ھەرخىل دىنلارغا ئەگەشكۈچىلەرنى بىر ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرىدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : **« ظع ظةهلع كعتاب!(يةنع يةهذدعيلار ۋة ناسارالار) صةقةت اللّٰه غعلا ظعبادةت قعلعش،اللّٰه غا هئح نةرسعنع شئرعك كةلتىرمةسلعك،اللّٰه نع قويذص بعر- بعرعمعزنع خذدا قعلعۋالماسلعقتةك هةممعمعزضة ظورتاق بولغان بعر سأزضة(يةنع بعر خعل ظةقعدعضة) ظةمةل قعلايلع »** دئضعن،ظةضةر ظذلاريىز ظأرسة(يةنع بذنع قوبذل قعلمعسا): **« (ظع يةهذدعيلار ۋة ناسارالار جاماظةسع!)بعزنعث مذسذلمان ظعكةنلعكعمعزضة ضذۋاه بولذثلار .»**

[ئال ئىمران(ئىمران ئائىلىسى) : 64]

ئاللاھ بولسا نۇھ پەيغەمبەر خەلقىنى ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان بىرىنچىسى ئىدى . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : « شةك-شعبهعسعزكع، نذهنع ظأز قةۋمعضة صةيغةمبةر قعلعص ظةۋةتتذق،ظذ: **« ظع قةۋمعم! اللّٰه غا ظعبادةت قعلعثلار،سعلةرضة اللّٰه دعن باشقا مةبذد (بةرهةق) يوقتذر، مةن هةقعقةتةن سعلةرنعث بعيىك كىننعث (يةنع قعيامةت كىنعنعث)ظازابعغا قئلعشعثلاردعن قورقعمةن »** دئدع .» [ئەئىراف(ئىگىزلىك): 59]

ئاللاھ بولسا مەسىيھ(ئەيسا) يالغۇز ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان ئىدى . ئاللاھ ئېيتقاندەك : « شعبهعسعزكع،اللّٰه مةريةمنعث ظوغلع ئەيسادذر،دئضعحعلةر كاصعر بولدع،ئەيسا:**« ظع بةنع ظعسراظعل!مئنعث صةرۋةردعضارعم ۋة سعلةرنعث صةرۋةردعضارعثلار بولغان اللّٰه غا ظعبادةت قعلعثلار،كعمكع اللّٰه غا شئرعك كةلتىرعدعكةن (يةنع اللّٰه دعن غةيرعيضة ظعلاه دةص ظئتعقاد قعلعدعكةن)،اللّٰه ظذنعثغا جةننةتنع هارام قعلعدذ،ظذنعث جايع دوزاخ بولعدذ،زالعملار غا هئحبعر مةدةتكار(يةنع اللّٰه نعث ظازابعدعن قذتقذزغذحع)بولمايدذ »** دئدع .» [مائىدە(داستىخان) : 72]

« ظأز ۋاقتعدا اللّٰه ظئيتتع:**« ظع مةريةم ظوغلع ئەيسا ! سةن كعشعلةرضة،اللّٰه نع قويذص مةن بعلةن ظانامنع ظعككع ظعلاه قعلعۋئلعثلار،دئدعثمذ؟»** ئەيسا ظئيتتع:**« (رةببعم!)شةنعثضة لايعق ظةمةس نةرسعلةردعن سئنع صاك دةص ظئتعقاد قعلعمةنكع،ماثا ظئيتعشقا تئضعشلعك بولمعغان سأزلةرنع مةن ظئيتمايمةن،ظةضةر مةن بذ سأزنع ظئيتقان بولسام،ظذنع سةن حوقذم بعلعسةن(يةنع مئنعث ظذنداق دئمعضةنلعكعم ساثا مةلذملذق).سةم مئنعث زاتعمدعكعنع بعلعسةن،مةن سئنعث زاتعثدعكعنع**

بعلمةيمةن،غةيىلةرنع ناهايعتع ظوبدان بعلعسةن.مةن ظذلارغا صةقةت سةن مئنع ظئيتعشقا بذيرذغان سأزنع،يةنع مئنعث صةرؤةردعضارعم ؤة سعلةرنعث صةرؤةردعضارعثلار بولغان اللّٰه غا ظعبادةت قعلعثلار،دئدعم.مةن ظذلارنعث ظارعسعدا بولغان مذددةتتة،ظذلارنعث ظةمةللعرعنع كأزعتعص تذرغان ظعدعم،مئنع قةبزع روه قعلعغعنعثدعن كئيعن،ظذلارنعث ظةمةللعرعنع سةن كأزعتعص تذرغان ظعدعث،سةن هةممة نةرسعدعن خةؤةردارسةن .» [مائىدە(داستىخان) : 116-117]

ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇسا بىلەن سۆزلەشكەندە ، ئۇنىڭغا مۇنداق دېگەن : « مةن هةقعقةتةن(ظعبادةتكة لايعق)اللّٰه دذرمةن،مةندعن باشقا هئح مةبذد(بةرهةق)يوق،(يالغذز)ماثا ظعبادةت قعلغعن،مئنع زعكرع قعلعش ظحىن ناماز ظوقذغعن .» [تاھا : 14]

ھەمدە ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇھەممەدكە تۆۋەندىكىلەرنى بۇيرىدى: « ظئيتقعنكع،« ظع ظعنسانلار!ظةضةر سعلةر مئنعث دعنعمدعن ضذمانلعنعدعغان بولساثلار،سعلةرنعث اللّٰه نع قويذص حوقذنذؤاتقان بذتلعرعثلارغا مةن حوقذنمايمةن،لئكعن مةن سعلةرنع قةبزع روه قعلعدعغان اللّٰه غا ظعبادةت قعلعمةن،مةن مأمعنلةردعن بولذشقا بذيرذلدذم »
[يۇنۇس : 104]

ئۇ پەقەت بىرلا . پەرىشتىلەر ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىدۇ ، ئۇنىڭدىن غەيرىيگە ئىبادەت قىلمايدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك :
« ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكعلةرنعث هةممعسع اللةنعث ظعلكعدعدذر، اللةنعث دةرضاهعدعكعلةر (يةنع صةرعشتعلةر) اللةنعث ظعبادعتعدعن تةكةببذرلذق قعلعص باش تارتمايدذ ؤة هئرعصمذ قالمايدذ .»
[ئەنبىيا(پەيغەمبەرلەر) : 19]

ئاللاھتىن باشقا ھەرقانداق ئىلاھ (ئىبادەت قىلىنغۇچى) پايدا يەتكۈزەلمەيدۇ ، زىيانمۇ يەتكۈزەلمەيدۇ .
يارىتالمايدۇ ۋە رىزىق بېرەلمەيدۇ .ئاللاھ مۇنداق دېگەن : « سعلةر اللّٰه دعن باشقا سعلةرضة صايدا- زعيان يةتكىزشكة قادعر بولالمايدعغان نةرسعلةرضة حوقذنامسعلةر؟ » دئضعن.اللّٰه بولسا(سأزنثلارنع)ظاثلاص تذرغذحعدذر، (ظةهؤالعثلارنع)بعلعص تذرغذحعدذر .» [مائىدە(داستىخان) : 76]

«سعلةر اللّٰه نع قويذص بذتلارغعلا ظعبادةت قعلعسعلةر)بذتلارنع ظأز قولذثلار بعلةن ياسعؤالغانسعلةر،بذتلارنعث قولعدعن صايدا-زعيان كةلمةيدذ)ؤة يالغاننعلا ظويذذرعسعلةر،سعلةرنعث اللّٰه نع قويذص حوقذنذؤاتقعنعثلار)يةنع بذتلار)سعلةرضة رعزعق بئرعشكة قادعر ظةمةس،رعزعقنع اللّٰه نعث دةرضاهعدعن تةلةص قعلعثلار)رعزعق بئرعشكة صةقةت اللّٰه نعث ظأزع قادعردذر)،اللّٰه غا ظعبادةت قعلعثلار ؤة ظذنعثغا شكىر قعلعثلار،اللّٰه نعث دةرضاهعغا قايتذرذلعسعلةر. » [ئەنكەبۇت(ئۆمۈچۈك) : 17]

بۇ جاۋاپتىن كېيىن ،مەزكۇر تېمىنى تۆۋەندىكى: نىمىشقا شېرىكى يوق بىرلا ئاللاھقا ئىبادەت قىلىمىز ؟ دېگەن سۇئال بىلەن تولۇقلىماقچىمىز . جاۋاپ :

بىرىنچى : كائىناتتا ئۇنىڭدىن باشقا ھېچكىم ئىبادەتكە لايىق ئەمەس . چۈنكى ، ئۇ بولسا ياراتقۇچى ، رىزىق بەرگۈچى . ئۇ كائىناتنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈرگەن ھەمدە بىزگە نۇرغۇن نېئمەتلەرنى ئاتا قىلغان . ئاللاھ

مۇنداق دىگەن : « ظاسمانلاردىكع ، زئمعندعكع هةمدذسانا،كةح ۋة صئشعن ۋاقعتلعرعدعكع هةمدذسانانعث
هةممعسع اللّه غا خاستذر{18}.اللّه جانسعز نةرسعلةردعن جانلعق نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،جانلعق
نةرسعلةردعن جانسعز نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرعدذ)يةنع قذرغاق زئمعننع ظأسملىكلةر
بعلةن كأكةرتعدذ)،سعلةرمذ مذشذنداق تعرعلدىربلعسعلةر{19}.اللّه نعث سعلةرنع تذصراقتعن
ياراتقانلعقع،ظاندعن سعلةرنعث ظعنسان بولذص زئمعندا تارعلعص يىرىشلار اللّه نعث)كامالع قذدرعتعنع
كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر{20}.ظاياللار بعلةن ظذنسع - ظلصةت ظئلعشعثلار ظحسن)اللّه نعث)
ظذلارنع سعلةرنعث ظأز تعصعثلاردعن ياراتقانلعقع،ظاراثلاردا)يةنع ظةر - خوتذن ظارعسعدا)مئهر - مذهةبةت
ظورناتقانلعقع اللّه نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،صعكعر يىرضزعدعغان قةۋم
ظحسن،شةك - شبهعسعزكع،بذنعثدا نذرغذن ظعبرةتلةر بار{21}.اللّه نعث ظاسمانلارنع،زئمعننع
ياراتقانلعقع،تعللعرعثلارنعث،رةثضعلعرعثلارنعث خعلمذخعل بولذشع اللّه نعث)كامالع قذدرعتعنع
كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،بذنعثدا بعلعملعك كعشعلةر ظحسن هةقعقةتةن نذرغذن ظالامةتلةر
بار{22}.سعلةرنعث كئحعسع ۋة كىندىزع ظذخلعشعثلار،)كىندىزع)اللّه نعث مةرهةمعتعدعن)رعزعق)تةلةص
قعلعص)هةرعكةتلعنعشعثلار)اللّه نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر،شةك -
شبهعسعزكع، بذنعثدا ظاثلايدعغان قةۋم ظحسن نذرغذن ظعبرةتلةر بار{23}.اللّه نعث سعلةرضة حاقماقنع
قورقذنح ۋة ظمعد قعلعص كأرسعتعشع،بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص ظذنعث بعلةن ظألضةن زئمعننع
تعرعلدىرىشع اللّه نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر، حىشعنةلةيدعغان قةۋم ظحسن
بذنعثدا،شةك - شبهعسعزكع،نذرغذن ظعبرةتلةر بار{24}.اللّه نعث ظاسمان زئمعننع ظأز ظةمرع
بعلةن)مذظةللةق)تذرغذزذشع اللّه نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،ظاندعن اللّه
)قةبرعلةردة كأملىص ياتقان)سعلةرنع يةر ظاستعدعن حاقعرسا،دةرهال حعقعسعلةر{25}.ظاسمانلاردعكع ۋة
زئمعندعكع هةممة اللّه نعثدذر)يةنع اللّه نعث ملكعدذر،اللّه نعث مةخلذقاتعدذر ۋة اللّه نعث تةسةررذصع
ظاستعدعدذر)،هةممة اللّه غا بويسذنغذحعدذر{26}.مةخلذقاتنع دةسلةصتة)يوقتعن)بار قعلعدعغان،ظاندعن
ظذنع)ظألضةندعن كئيعن)تعرعلدىرعدعغان اللّه ظةنة شذدذر،ظذ)يةنع مةخلذقاتنع تعرعلدىرىش)اللّه غا)ظذنع
دةسلةصتة يوقتعن بار قعلغانغا قارعغاندا)ظوثايدذر،ظاسمانلاردا ۋة زئمعندا ظةث ظالعي سىصةت اللّه غا
خاستذر،اللّه غالعبتذر،هئكمةت بعلةن ظعش قعلغذحعدذر .» [رۇم(رىم) : 17-27]
« ظاسمانلارنع ۋة زئمعننع ياراتقان،سعلةرضة بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص بةرضةن،ظذنعث بعلةن ضىزةل
باغلارنع يئتعشتىرىص بةرضةن كعم؟ظذ باغلارنعث دةرةخلعرعنع ظأستىرىش سعلةرنعث قولذثلاردعن
كةلمةيدذ،اللّه دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟باشقا ظعلاه يوقتذر،ظذلار)هةقعقةتتعن)بذرذلذص كةتكةن
قةۋمدذر{60}. زئمعننع)ظعنسانلارغا ۋة هايۋانلارغا)تذرالغذ قعلغان،ظذنعث تىرلىك تةرةصلعرعدة دةريالارنع
ظاققذزغان،ظذنعث ظىستعدة)تةۋرةص كةتمةسلعكع ظحسن)تاغلارنع ظورناتقان،ظعككع دئثعز ظارعسعدا)يةنع
تاتلعق سذ بعلةن شورلذق سذ ظارعسعدا ظارعلعشعص كةتمةسلعكع ظحسن)توساقلارنع قعلغان كعم؟اللّه دعن

باشقا ظعلاه بارمذ؟)باشقا ظعلاه يوق)ظذلار)يةنع مذشرعكلار)نعث تولعسع بعلمةيدذ﴿61﴾. بئشعغا كىن حشكةن ظادةم دذظا قعلسا)ظذنعث دذظاسعنع)ظعجابةت قعلعدعغان،ظذنعث بئشعغا كةلضةن ظئغعرحعلعقنع كأترىۋئتعدعغان ۋة سعلةرنع زئمعننعث ظورذنباسارلعرع قعلغان كعم؟اللّٰه دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟سعلةر ظازغعنا ۋةز – نةسعهةت ظالعسعلةر﴿62﴾.قذرذقلذقنعث ۋة دئثعزنعث قاراثغذلذقلعرعدا سعلةرضة يول كأرسعتعص بئرعدعغان،رةهمعتعدعن)يةنع يامغذر ياغدذرذص بئرعشتعن)ظعلضعرع شامالّلارنع بعشارةت قعلعص ظةۋةتعدعغان كعم؟اللّٰه دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)اللّٰه ظذلارنعث شئرعك كةلتىرضةن نةرسعلعرعدعن صاكتذر﴿63﴾.(ظعنسانلارنع)دةسلةصتة خةلق ظةتكةن،ظاندعن ظذنع تعرعلدىرعدعغان كعم؟ سعلةرضة ظاسماندعن ۋة زئمعندعن رعزعق بئرعدعغان كعم؟اللّٰه دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)ظئيتقعنكع، **«)ظةضةر دةۋايعثلاردا)راستحعل بولعدعغان بولساثلار،دةلعلعرعثلارنع كةلتىرىثلار »**﴿64﴾.اللّٰه دعن بألةك ظاسمانلاردعكع ۋة زئمعندعكعلةر غةيبنع بعلمةيدذ،ظذلار)يةنع خالايعق)قاحان تعرعلدعغانلعقلعرعنع بعلمةيدذ .» [نەمل(چۈمۈلىلەر) : 60-65]

ئاللاھتىن باشقا ئىبادەتكە لايىق بىرسى بارمۇ ؟

ئىككىنچى : ئاللاھ بىزنى پەقەت ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتقان . ئۇ مۇنداق دېگەن : **« مەن جىن ۋە ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتتىم .»**

[زارىيات(سورىغۇچى شامالّلار) : 56]

ئۈچۈنچى : قىيامەت كۈنى ئاللاھقا ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىدىن باشقا ھېچكىم نىجاتلىققا ئېرىشەلمەيدۇ . ئۆلگەندىن كېيىن ئاللاھ بەندىلەردىن ھساپ ئېلىش ئۈچۈن ، ئۇلارنىڭ ئىش-ئەمەللىرىگە قاراپ مۇكاپات ۋە جازا بىرىش ئۈچۈن ئۇلارنى تىرىلدۈرىدۇ . ئۇ كۈندە پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغان كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم نىجاتلىققا ئېرىشەلمەيدۇ . قالغان كىشىلەر دوزاخقا تاپىلىنىدۇ ، نىمدىگەن ناچار ماكان ! . ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەد(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ساھابىلىرى ئۇنىڭدىن : بىز قىيامەت كۈنى پەرۋەردىگارىمىزنى كۆرەمىزمۇ ؟ دەپ سورىغاندا جاۋاپ بىرىپ مۇنداق دېگەن : **« ھاۋا ئوچۇق ئاسماندا قۇياش ۋە ئاينى كۆرەلىشكىلاردىن شەكلىنەمسىلەر ؟ »** بىز : " ياق . " دىدۇق . ئۇ : **« ئۇنداقتا سىلەر ئۇ كۈندە پەرۋەردىگارىڭلارنى كۆرۈشتىن شەكلەنمەسلىكىڭلار كېرەك . سىلەر ئۇنى خۇددى ئۇ ئىككىسىنى كۆرگەندەك كۆرىسىلەر . »** دىدى . ئاندىن ئۇ : « بىر توۋلىغۇچى :" ھەر بىر خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىنىڭ قېشىغا بارسۇن . " دەپ توۋلايدۇ . شۇنىڭ بىلەن كىرىستقا ئىبادەت قىلغۇچىلار كىرىستلىرى بىلەن ماڭىدۇ . بۇتلارغا ئىبادەت قىلغۇچىلار بۇتلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ۋە باشقا ئىلاھلار ئىبادەت قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ئاخىرى ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار ھەممە بىر نەچچە ئەھلى كىتاب(يەھۇدىي ۋە خرىستىئان) قىلىپ قالىدۇ . ئاندىن دوزاخ ئەكىلىنىدۇ ھەممە خۇددى ئىزىتقۇدەك كۆرسىتىلىدۇ . يەھۇدىيلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دېيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى ئۇزەيرگە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق

. سلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ -دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاندىن خىرىستىئانلارغا : " سلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى مەسىيھكە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ -دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاخىرىدا ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار قالىدۇ . ئۇلارغا : " سلەر نىمىنى كۈتىۋاتىسلەر ؟ ھەممە كىشلەر كېتىپ بولدى ." دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىز ئۇلاردىن ئايرىلىپ چىقتۇق . بىز بۈگۈن ئۇنىڭغا (ئاللاھقا) بەكمۇ مۇھتاج . بىز بىر توۋلىغۇچىنىڭ : ھەممە خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىگە ئەگەششى كىرەك دەپ توۋلىغىنىنى ئاڭلىدۇق . شۇڭا بىز پەرۋەردىگارىمىزنى كۈتىۋاتىمىز . " دەيدۇ . ئۇ (پەيغەمبەر) : « ئاندىن جەببار(ئاللاھ) كىلىدۇ -دە ، ئۇ : **« مەن سلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار . »** دەيدۇ . ئۇلار : " سەن بىزنىڭ پەرۋەردىگارىمىز . » دەيدۇ . بىراق پەيغەمبەرلەردىن باشقا ھىچكىم ئۇنىڭغا سۆز قىلالمايدۇ . ئاندىن بارلىق مۇئمىن ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ . » [بۇخارىي نەقىل قىلغان ، 6886]

ھەمدە بۇ مۇئمىنلەر جەننەتنىڭ كىشلىرى بولۇپ ، ئۇلارغا قورقۇنچ يوق ھەم قايغۇرۇشمۇ يوق . ھەمدە ئۇلار ئۇنىڭدا مەڭگۈ تۇرىدۇ .

بىز بۇ مەسىلىنىڭ ھازىر ئايدىڭلاشقان بولۇشىنى ئۈمۈد قىلىمىز . خۇلاسە گەپ : بىز پەقەت ئاللاھ دىگەندەكلا دىيەلەيمىز ،يەنى : **« كىمكى توغرا يول تاپىدىكەن ، ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن تاپىدۇ . كىمكى ئازىدىكەن ، ئۆزىنىڭ زىيىنى ئۈچۈن ئازىدۇ . . . »** [ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش) : 15]

ئامانلىق توغرا يولغا ئەگەشكەنلەرگە بولسۇن .